

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: kunstained	Õppeaine: muusika
I kooliaste	1. klass	Tundide arv: 2
Õppeaine kirjeldus		
<p>„Muusikaõpetuse üheks eesmärgiks on õpetada õpilasi võimalikult mitmekülgset muusikat kunstina vastu võtma, elavalt ja positiivselt suhtuma muusika loomisesse ja muusikakultuuri. Muusikaõpetuse põhiülesanded on muusikahuvi äratamine, muusika kogemuse rikastamine, aktiivse ja emotsionaalse muusikataju arendamine, muusika kuulamise ja esitamise oskuse kujundamine, muusikalise kirjaoskuse, kujutlusvõime, rütmide ja liikumiskoordinatsiooni arendamine, " (Maia Muldma 2010).</p> <p>Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.</p> <p>Muusikaõpetuses tähtsustatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat; 2) loomingulist eneseväljendust; 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist; 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena; 5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel; 6) õppija huvi ja isikupära. 		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitus, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on harjunud laulma sirge selja, püstise pea ja avatud suuga julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga kooris (kogu klassiga), ansambelis ja/või üksis; võtab osa ühislaulmisest; 2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast I kooliastme ühislauale: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Kevadel“ ehk „Juba linnukesed...“ (eesti rahvaviis / J. H. Hermann ja P. Tekkel); 	<p>Hääle- ja hingamisharjutused, arvestades ja arendades lauljate vokaalseid võimeid</p> <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine</p> <p>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ning nende järgmine.</p> <p>Rütmiharjutused keha - ja rütmipillidel.</p> <p>Suurte ja väikeste numbrite kasutamine helivältuse märgistamiseks, number ise märgib mängitavat astet helireas.</p> <p>Plaatpilli mängu puhul saab tähtede ja numbrite asemel kasutada värvilisi kleepsutäppe. Sama värv, kui on tähistatud plaat, on ka tähis noodis. Löökide arv=täppide arv taktis. Kaks korda vaja lüüa - 2 täppi vastavas kohas noodis</p>	

<p>5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;</p> <p>6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivas tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI ja RA; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi laulmisel.</p> <p>7) mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid <i>ostinato</i>'sid, kaas-, eel- ja/või vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid; oskab nimetada enda koolis olevate rütmi- ja plaatpillide nimetusi;</p> <p>8) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.</p> <p>9) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;</p> <p>10) tajub ja tunnetab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid: rütme, rütmifiguure ja pausi, erinevaid temposid;</p> <p>11) tantsib koos kaaslastega eesti laulu- ja ringmänge.</p> <p>12) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>13) loob lihtsaid rütmilis- meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p> <p>14) improviseerib astmemudelitele tuginedes;</p> <p>15) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>16) kasutab loovliikumist muusika meeolelu väljendamisel.</p> <p>17) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega: kasutab omaloomingu loomisel astmeid SO, MI ja RA ja õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p> <p>18) avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kasutades õpitud oskussõnavara;</p>	<p>(paarisarvulise taktimõõdu korral, kas 1. ja 2. löögil või siis 1. ja 3. löögil).</p> <p>Värviliste täppide abi saab kasutada ka väikekandle õppimisel. Täpid kleebitakse vastavate keelte alla (I astme akordil siis vastavalt 2., 4. ja 6 keele alla, V astme akord 1., 3. ja 6 keele alla ning IV astme akord 2., 3. ja 5. keele alla) ning sama värvi täpp noodirea kohale sinna, kus loos peaks kõlama akord.</p> <p>Muusika väljendusvahendite (tempo - kiire, aeglane; meloodia - astmeliselt kulgev, hüpetega, lühikesed/pikad helivältsused; harmoonia - tihe, hõre) tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Eeskuju järgi liikumised - virtuaalsed rütmimängud (<i>body percussion</i>), laste-zumba</p> <p>Marssimine erinevates tempodes, liikumissuundade vahetamine.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine.</p> <p>Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.</p>
--	--

<p>19) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit;</p> <p>20) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala);</p> <p>21) on tutvunud eesti rahvapillidega ja kirjeldab neid.</p>	
Õppesisu:	
<p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislause (Eesti hümn, „Kevadel“). Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt).</p> <p>Musitseerimisel kasutatakse teadlikult rütme, rütmifiguure ja pausi</p> <p></p> <p>Omalooming: Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis (näiteks pinginaabriga) ja/või kõik koos (kogu klassiga). Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta eakohaselt arvamust suuliselt või muul looval viisil.</p> <p>Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari õppimisel juhitakse tähelepanu autoritele.</p>	
Põhimõisted:	
<p>Meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp, helilooja, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), kehapill, rütmipillid, plaatpillid, laul, muusikapala, tempo, luuletaja, kontsert ja publik, koor, orkester, dirigent, valjenedes ja vaibudes, kõrged ja madalad helikõrgused.</p>	
Kooli väärtuste arendamine:	
<p>Väärtustame jätkusuutlikku hoiakut, mida iseloomustavad uuenduslik, julge ja kriitiline mõtlemine ning eneseteostusvajadus. Ettevõtlik laps, õpilane, õpetaja ja koolitöötaja on avatud, tahab ja oskab leida uusi ideid, julgeb eksida ning oskab eksimustest õppida. Loov eluhiak tähendab avatust uutele kogemustele, muljetele, vastuvõtlikkust ning püüdu oma võimeid kasutada ja arendada. Mitmesuguseid olukordi ja ülesandeid lahendatakse leidlikult erinevate võtete ja vahenditega.</p>	
Lõiming	Hindamine:
<p>Eesti keel - õpilaste kõne arengu toetamine - hääle tugevuse ja diktsiooni selguse harjutamine; tähestikulaulud - tähtede õppimine laulutekstide abil,</p>	<p>Esimeses kooliastmes on muusikaõpetuse hindamine suunatud eelkõige lapse arengu toetamisele ja tema muusikalise kogemuse rikastamisele. Hindamine on pigem kirjeldav ja</p>

<p>muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toetav mõju; silbitamine - laulusõnad on noodikirjas esitatud enamasti silbitatud tekstina; häälikute häälimine - nende laulmise võtted/põhimõtted). Laulutekstide analüüs, uued/vanad sõnad ja nende tähendus, rahvakombed ja rahvakalendri tähtpäevad. Korrektse kirjakeele ning kokkulepitud vormistusnõuete järgimine. Õpetaja ise saab toetada õpilaste keele arengut, teades, arvestades ja kasutades eesti keele õpetatavaid lausemalle nii õppematerjali selgitamisel kui ka töökorralduste esitamisel.</p> <p>Matemaatika - numbrilaulud - aitavad muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toel paremini meelde jätta arve. Erinevate muusikapalade kuulamine, rütmide kaasa mängimine aitab mõista erinevusi kiire ja aeglase tempo, kõrge ja madala heli vahel. Ruumisuhteid ruumis orienteerumise oskust saab kinnistada laulumängudega ning noodikirja jälgimisega laulu õppimisel - nootide asetus noodijoonestikul (joonel, vahes). Läbi erinevate lastelaulude, liisutuste ja laulumängude saab kinnistada erinevaid õpituid matemaatikaalaseid teadmisi ja oskusi; ajasuhted - kalender, kellaaeg.</p> <p>Loodusõpetus - looduse kujutamine, linnu- ja loomariik muusikas - loodushelide ning linnu- ja loomahäälte matkimine, liikumiste jäljendamine. Säätsev eluviis, taaskasutus - rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest. Aastaajad, kuude nimetused lauludes ja lugudes. Rahvakombed - laulumängud looduslikus keskkonnas. Muusikalise kuulamise harjutamine - loodushelide ja -häälte tuvastamine.</p> <p>Inimeseõpetus - eneseteadlikkus, teiste märkamine ja teistega arvestamine ühistes muusikategevustes - kooslaulmised, pillimängud, tantsud ja liikumised. Kodu ja perega seotud teemad lauludes, sõnavara rikastamine. Aeg ja ajalugu, rahvalikud kombed ja rahvakalendri</p>	<p> motiveeriv, eesmärgiga innustada lapsi õppima ning arendama oma muusikalisi oskusi.</p> <p>Hindamisel võetakse arvesse iga lapse individuaalset arengut ja võimeid. Õpilase teadmisi, oskuseid ja vilumusi hinnatakse suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangutena. Kasutatakse mitmeeristavat hindamist ja sõnalist hinnangut. Kokkuvõtvas hinnangus kajastub, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud, tuuakse esile õpilase edusammud ja juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele. Alates esimesest kooliastmest on õpilane kaasatud hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <p>*Lapse enesehindamine:* - *Refleksioon ja arutelu:* Lastele antakse võimalus oma töödele ise hinnangut anda ja mõelda, mida nad on õppinud. Näiteks võib õpetaja paluda lastel pärast muusikatunni lõppu arutada, millised harjutused olid neile kõige huvitavamad või milles nad ennast kindlamalt tundsid. Võidakse kasutada lihtsaid ja mängulisi enesehindamisvahendeid, näiteks "tärniga märkimist", kus lapsed hindavad oma enesetunnet ja õnnestumist ülesannetes.</p>
--	---

tähtpäevad ning nendega seotud laulud, laulumängud ja tantsud. Hääle tekitamine ja kuulamine.

Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, rahvatantsud, rütmikaharjutused, kehapillisaated. Liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal. Keha tunnetamine ja koordineerimine, tempo, erinevad liikumisvormid, liikumine rütmilise kaasmänguga (käteplaksud eri taktiosadel jms). Õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes.

Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine, pillide materjalid. Laulud, mis tutvustavad tööriistu ja töövõtteid (Meistrimehed).

Kunst - kuulatud muusika visualiseerimine, muusikapala karakteri, sisu, meeleolu jne väljendamine kunstitegevustes. Pillide kujutamine kunstitöös.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - muusikaharrastus kui eneseväljenduse ja vaba aja sisustamise vahend; sotsiaalsete ja sõprussuhete loomise ning edendamise vahend – ühine musitseerimine võimaldab seltskonnas olemist ja koos tegutsemist.

Keskkond ja jätkusuutlik areng - kodu ja ümbritseva keskkonna hoidmine ja hindamine, loodushoid..

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - ühismusitseerimise käigus arendatakse koostöö- ja teistega arvestamise oskust. Loovülesannete ja projektide kaudu toetatakse ettevõtlikkust ja õpilaste initsiatiivi. Ühiste otsuste langetamise kaudu kooli ja kogukonna üritustel esinemise/osalemise ning ühisürituste korraldamise kaudu kujundatakse valmisolekut olla vastutustundlik kodanikuühiskonna liige.

Kultuuriline identiteet - Eesti rahvakultuuri traditsioonide tundmine ja hindamine. Rahvalaulude, -muusika ja

<p>laulumängude kasutamine rahvakalendri või riiklike tähtpäevade tähistamisel. Piirkondlike eripärade väärtustamine ja kasutamine. Teiste rahvaste traditsioonidega tutvumine, kultuurilise mitmekesisusega arvestamine, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus - infootsingud, erinevate veebikeskkondade kasutamise kaudu nende võimaluste tutvustamine.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon - uudishimuliku ellusuhtumise kujundamine, uuenduste, uute tehniliste võimaluste ja tehnoloogiatega kursis olemine elukestvalt. Digivahendite kasutamine õppes, erinevate digikeskkondade tutvustamine.</p> <p>Tervis ja ohutus - enda võimete teadvustamine, oma oskuste ja huvide kaardistamine. Müra mõju, selle vähendamise võimalustega tutvumine. Pillide mänguvõtete tutvustamine turvaliseks ja otstarbekaks pillikasutuseks. Häälehoid, tervislik häälekasutus.</p> <p>Väärtus ja kõlblus - eneseteadlikkus oma muusikalistest võimetest ja võimalustest, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine teistesse, eripäradesse. Käitumine avalikus ruumis, kontserdil, aktusel jne - tutvumine hea tavaga, oskuste harjutamine ja kinnistamine ühisüritustel, kontserdi vms külastustel.</p>	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on harjunud laulma sirge selja, püstise pea ja avatud suuga julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga kooris (kogu klassiga), ansambelis ja/või üksis; võtab osa ühislaulmisest; 2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast I kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen) 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;	

6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivas tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI ja RA; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi laulmisel.

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: kunstained	Õppeaine: muusika
I kooliaste	2. klass	Tundide arv: 2
Õppeaine kirjeldus		
<p>Muusikaõpetuse põhiülesanded on muusikahuvi äratamine, muusika kogemuse rikastamine, aktiivse ja emotsionaalse muusikataju arendamine, muusika kuulamise ja esitamise oskuse kujundamine, muusikalise kirjaoskuse, kujutlusvõime, rütmide ja liikumiskoordinatsiooni arendamine.</p>		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
<p>Õpilane:</p> <p>1) oskab lauldes hoida loomulikku kehahoidu; on tutvunud laulmisele omaste hingamisõhõhõtetega; laulab vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansamblis või kooris;</p> <p>2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; loeb iseseisvalt noodist laulusõnu;</p> <p>3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>4) laulab peast I kooliastme ühislauale: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu koduke“ (muusika ja sõnad A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus / J. Oro); „Rongisõit“ (G. Ernesaks / E. Niit);</p> <p>5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;</p> <p>6) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivad tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RAI ja (alumine) SOI (pentatoonika); kinnistab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p> <p>7) mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid <i>ostinato</i>'sid, kaas-, eel- ja/või vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid; oskab nimetada enda koolis olevate rütmi- ja</p>	<p>Hääle- ja hingamisharjutused, arvestades ja arendades lauljate vokaalseid võimeid</p> <p>Ea- ja teemakohaste laulude laulmine</p> <p>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ning nende järgmine.</p> <p>Rütmiharjutused keha - ja rütmipillidel.</p> <p>Suurte ja väikeste numbrite kasutamine helivältuse märgistamiseks, number ise märgib mängitavat astet helireas.</p> <p>Plaatpilli mängu puhul saab tähtede ja numbrite asemel kasutada värvilisi kleepsutäppe. Sama värvi, kui on tähistatud plaat, on ka tähis noodis. Löökide arv=täppide arv taktis. Kaks korda vaja lüüa - 2 täppi vastavas kohas noodis (paarisarvulise taktimõõdu korral, kas 1. ja 2. löögil või siis 1. ja 3. löögil).</p> <p>Värviliste täppide abi saab kasutada ka väikekandle õppimisel. Täpid kleebitakse vastavate keelte alla (I astme akordil siis vastavalt 2., 4. ja 6 keele alla, V astme akord 1., 3. ja 6 keele alla ning IV astme akord 2., 3. ja 5. keele alla) ning sama värvi täpp noodirea kohale sinna, kus loos peaks kõlama akord.</p> <p>Muusika väljendusvahendite (tempo - kiire, aeglane; meloodia - astmeliselt kulgev, hüpetega, lühikesed/pikad helivältused; harmoonia - tihe, hõre) tunnetamine liikumise</p>	

<p>plaatpillide nimetusi; mängib ja improviseerib plaatpillidel meloodiat, toetudes pentatoonikale;</p> <p>8) on tutvunud väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerimisel.</p> <p>9) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.</p> <p>10) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;</p> <p>11) tajub ja tunnetab liikumise kaudu rütme, rütmifiguure ja pausi; tunnetab muusika erinevaid temposid ja väljendab dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu; arvestab liikudes enda ja teiste asukohaga ruumis;</p> <p>12) tantsib koos kaaslastega eesti laulu- ja ringmänge ning labajalavalssi ja rei(n)lendrit.</p> <p>13) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>14) loob lihtsaid rütmilis- meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi;</p> <p>15) improviseerib pentatoonika astmetele tuginedes;</p> <p>16) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>17) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel.</p> <p>18) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus: kasutab omaloomingu loomisel astmeid SO, MI, RA, LE, JO (alumine) RA_I ja (alumine) SO_I (pentatoonika) ja õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p>	<p>kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Eeskuju järgi liikumised - virtuaalsed rütmimängud (<i>body percussion</i>), laste-zumba</p> <p>Marssimine erinevates tempodes, liikumissuundade vahetamine.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine.</p> <p>Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.</p>
<p>Õppesisu:</p>	
<p>1. klassis omandatud teadmiste kordamine.</p>	
<p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Mu koduke”,</p>	

„Tiliseb, tiliseb aisakell”, „Rongisõit”. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja).

Laulmine ja laulutehnika. Kinnistatakse harjumust hoida laulmisel loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine pea, avatud suu). Tutvutakse laulmisele omaste hingamise põhimõtetega. Laudakse julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga.

Laudakse *a cappella* ja saatega nii kooris (kogu klassiga), ansamblis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi.

Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.

Interpretatsioon. Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika (*piano*, *forte*, valjenedes, vaibudes) ja tempo (kiire, aeglane).

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat, sh kinnistades mõisteid: viis (meloodia), rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja 3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars). Kinnistatakse

rütme, rütmifiguure ja pausi rütmisilpide abil TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, paus abil ning teadvustatakse neid laulmisel.

Noodist laulmine. Loetakse ladusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse uusi laule noodist pentatooniliste astmete abil. Arvestatakse lauldes noodimärkidega (kordusmärgid, esimene ja teine volt, fermaat, latern, *segno*).

Vorm. Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.

Relatiivsed astmed ja astmemudelid: SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RA_I ja (alumine) SO_I (pentatoonika).

Mudellaulud. Kinnistatakse 1. klassis õpitud astmemudeleid koos käemärkidega.

Tutvustatakse uusi relatiivseid astmeid. Kinnistatakse lauldes eri tessituurides eelkõige SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RA_I ja (alumine) SO_I astmetel põhinevaid astmemudeleid. Astmed paigutatakse astmetrepile või -redelile ja JO-võtme abil noodijoonestikule.

Põhimõisted:

meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, esimene ja teine volt, fermaat, latern, *segno*, regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, *piano* (vaikselt), *forte* (valjult), valjenedes, vaibudes.

Kooli väärtuste arendamine:

Väärtustame jätkusuutlikku hoiakut, mida iseloomustavad uuenduslik, julge ja kriitiline mõtlemine ning eneseteostusvajadus. Ettevõtlik laps, õpilane, õpetaja ja koolitöötaja on avatud, tahab ja oskab leida uusi ideid, julgeb eksida ning oskab eksimustest õppida. Loov eluhoiak tähendab avatust uutele kogemustele, muljetele, vastuvõtlikkust ning püüdu oma võimeid kasutada ja arendada. Mitmesuguseid olukordi ja ülesandeid lahendatakse leidlikult erinevate võtete ja vahenditega.

Lõiming

Eesti keel - õpilaste kõne arengu toetamine hääle tugevuse ja diktsiooni selguse

Hindamine:

Esimeses kooliastmes on muusikaõpetuse hindamine suunatud eelkõige lapse arengu

<p>harjutamine; tähestikulaulud - tähtede õppimine laulutekstide abil, muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toetav mõju; silbitamine - laulusõnad on noodikirjas esitatud enamasti silbitatud tekstina; häälikute häälimine - nende laulmise võtted/põhimõtted). Laulutekstide analüüs, uued/vanad sõnad ja nende tähendus, rahvakombed ja rahvakalendri tähtpäevad. Korrekse kirjakeele ning kokkulepitud vormistusnõuete järgimine. Õpetaja ise saab toetada õpilaste keele arengut, teades, arvestades ja kasutades eesti keeles õpetatavaid lausemalle nii õppematerjali selgitamisel kui ka töökorralduste esitamisel.</p> <p>Matemaatika - numbrilaulud - aitavad muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toel paremini meelde jätta arve. Erinevate muusikapalade kuulamine, rütmide kaasa mängimine aitab mõista erinevusi kiire ja aeglase tempo, kõrge ja madala heli vahel. Ruumisuhteid ruumis orienteerumise oskust saab kinnistada laulumängudega ning noodikirja jälgimisega laulu õppimisel - nootide asetus noodijoonestikul (joonel, vahes). Läbi erinevate lastelaulude, liisutuste ja laulumängude saab kinnistada erinevaid õpituid matemaatikaalaseid teadmisi ja oskusi; ajasuhted - kalender, kellaaeg.</p> <p>Loodusõpetus - looduse kujutamine, linnu- ja loomariik muusikas - loodushelide ning linnu- ja loomahäälte matkimine, liikumiste jäljendamine. Säastev eluviis, taaskasutus - rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest. Aastaajad, kuude nimetused lauludes ja lugudes. Rahvakombed - laulumängud looduslikus keskkonnas. Muusikalise kuulamise harjutamine - loodushelide ja -häälte tuvastamine.</p> <p>Inimeseõpetus - eneseteadlikkus, teiste märkamine ja teistega arvestamine ühistes muusikategevustes - kooslaulmised, pillimängud, tantsud ja liikumised. Kodu ja perega seotud teemad lauludes, sõnavara rikastamine. Aeg ja ajalugu, rahvalikud kombed ja rahvakalendri tähtpäevad ning nendega seotud laulud, laulumängud ja tantsud. Hääle tekitamine ja kuulamine.</p>	<p>toetamisele ja tema muusikalise kogemuse rikastamisele. Hindamine on pigem kirjeldav ja motiveeriv, eesmärgiga innustada lapsi õppima ning arendama oma muusikalisi oskusi.</p> <p>Hindamisel võetakse arvesse iga lapse individuaalset arengut ja võimeid. Õpilase teadmisi, oskuseid ja vilumusi hinnatakse suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangutena. Kasutatakse mitmeeristavat hindamist ja sõnalist hinnangut. Kokkuvõttvas hinnangus kajastub, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud, tuuakse esile õpilase edusammud ja juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele. Alates esimesest kooliastmest on õpilane kaasatud hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <p>*Lapse enesehindamine:* - *Refleksioon ja arutelu:* Lastele antakse võimalus oma töödele ise hinnangut anda ja mõelda, mida nad on õppinud. Näiteks võib õpetaja paluda lastel pärast muusikatunni lõppu arutada, millised harjutused olid neile kõige huvitavamad või milles nad ennast kindlamalt tundsid. Võidakse kasutada lihtsaid ja mängulisi enesehindamisvahendeid, näiteks "tärniga märkimist", kus lapsed hindavad oma enesetunnet ja õnnestumist ülesannetes.</p>
--	---

Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, rahvatantsud, rütmikaharjutused, kehapillisaated. Liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal. Keha tunnetamine ja koordineerimine, tempo, erinevad liikumisvormid, liikumine rütmilise kaasmänguga (käteplaksud eri taktiosadel jms). Õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes.

Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine, pillide materjalid. Laulud, mis tutvustavad tööriistu ja töövõtteid (Meistrimehed).

Kunst - kuulatud muusika visualiseerimine, muusikapala karakteri, sisu, meeleolu jne väljendamine kunstitegevustes. Pillide kujutamine kunstitöös.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - muusikaharrastus kui eneseväljenduse ja vaba aja sisustamise vahend; sotsiaalsete ja sõprussuhete loomise ning edendamise vahend – ühine muusitseerimine võimaldab seltskonnas olemist ja koos tegutsemist.

Keskkond ja jätkusuutlik areng - kodu ja ümbritseva keskkonna hoidmine ja hindamine, loodushoid.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - ühismuusitseerimise käigus arendatakse koostöö- ja teistega arvestamise oskust. Loovülesannete ja projektide kaudu toetatakse ettevõtlikkust ja õpilaste initsiatiivi. Ühiste otsuste langetamise kaudu kooli ja kogukonna üritustel esinemise/osalemise ning ühisürituste korraldamise kaudu kujundatakse valmisolekut olla vastutustundlik kodanikuühiskonna liige.

Kultuuriline identiteet - Eesti rahvakultuuri traditsioonide tundmine ja hindamine. Rahvalaulude, -muusika ja laulumängude kasutamine rahvakalendri või riiklike tähtpäevade tähistamisel. Piirkondlike eripärade väärtustamine ja kasutamine. Teiste rahvaste traditsioonidega tutvumine,

<p>kultuurilise mitmekesisusega arvestamine, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus - infootsingud, erinevate veebikeskkondade kasutamise kaudu nende võimaluste tutvustamine.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon - uudishimuliku ellusuhtumise kujundamine, uuenduste, uute tehniliste võimaluste ja tehnoloogiatega kursis olemine elukestvalt. Digivahendite kasutamine õppes, erinevate digikeskkondade tutvustamine.</p> <p>Tervis ja ohutus - enda võimete teadvustamine, oma oskuste ja huvide kaardistamine. Müra mõju, selle vähendamise võimalustega tutvumine. Pillide mänguvõtete tutvustamine turvaliseks ja otstarbekaks pillikasutuseks. Häälehoold, tervislik häälekasutus.</p> <p>Väärtus ja kõlblus - eneseteadlikkus oma muusikalistest võimetest ja võimalustest, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine teistesse, eripäradesse. Käitumine avalikus ruumis, kontserdil, aktusel jne - tutvumine hea tavaga, oskuste harjutamine ja kinnistamine ühisüritustel, kontserdi vms külastustel.</p>	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on harjunud laulma sirge selja, püstise pea ja avatud suuga julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga kooris (kogu klassiga), ansamblis ja/või üksi; võtab osa ühislaulmisest; 2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast I kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen) 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga; 6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivas tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI ja RA; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi laulmisel.	

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: kunstiained	Õppeaine: muusika
I kooliaste	3. klass	Tundide arv: 2
Õppeaine kirjeldus		
<p>Laulmisega kujundatakse alus muusikatraditsioonide edasikandmisele, mille olulisimaks väljundiks on ühislaul ja esmane koorilaulu kogemuse saamine. Lauldakse valdavalt ühehäälselt, <i>a cappella</i> ja saatega. Laulurepertuaari kaudu arendatakse õpilase emotsionaalset laulmist ja pingevaba hääle tekitamist. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.</p> <p>Pillimängus tutvutakse keha-, rütmi- ja plaatpillidega ning omandatakse väikekandle ja/või plokkflöödi esmased mänguvõtted. Kehapilli rakendatakse valdavalt kaasmänguna lauludele. Rütmi- ja plaatpillidel mängimiseks omandatakse esmalt õiged mänguvõtted. Pille mängitakse valdavalt kaasmängudes ja <i>ostinato</i>'des. Väikekandlel ja/või plokkflöödil musitseerides kasutatakse esmaseid mänguvõtteid.</p> <p>Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusikaline liikumine hõlmab eelkõige laulumänge ja eesti rahvatantse, samuti muusikažanre: marss, valss, polka. Liikumistegevustega tunnetatakse muusika temposid ja dünaamikat ning väljendatakse helikõrguste muutusi. Loov liikumine (loominguline eneseväljendus) võimaldab õpilasel vabalt väljendada kuulnud muusikapala või esitatava laulu karakterit. Arendatakse koos tegutsemise huvi ja oskusi ning õpitakse teineteisega arvestama.</p> <p>Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisoskuste kujundamine. Õpitakse tunnetama muusika karakterit ja meeoleolu, arendatakse fantaasiat. Õpitakse eakohaselt iseloomustama kuulatud muusikateoseid muusikaliste oskussõnade ja loovate väljendusvahendite abil (liikumine, kunst, luule). Tutvutakse laulu või kuulatud muusikapala autori(te)ga.</p> <p>Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise, muusika visualiseerimise ja tekstide loomisega.</p> <p>Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust. Õpilaste muusikalist eneseväljendust ja isikupärast esinemisoskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Laulupeo traditsiooni edasikandumisel tähtsustub õpilaste osavõtt (kooli)koori tegevuses.</p> <p>Silmaringi avardamiseks, muusikaelamuse kogemiseks külastatakse kontserte ja käiakse erinevatel muusika valdkonnaga seotud õppekäikudel.</p> <p>Muusikaliste tegevuste kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh muusikaliselt andekate) õpilaste võimete arendamisele.</p>		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitus, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
Laulmine: 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris; 2) väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleolu;	Hääle- ja hingamisharjutused, arvestades ja arendades lauljate vokaalseid võimeid. Ea- ja teemakohaste laulude laulmine.	

<p>3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>4) laulab peast I kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Lapsed, tuppa“ (sõnad E. L. Wöhrmann) „Teele, tee, kurekesed“ (sõnad Fr. Kuhlbars), „Uhti, uhti, uhkesti“ (eesti rahvaviis / A. Piirikivi), „Emakesele“ (M. Härma / A. Oengo-Johanson)</p> <p>5) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, arutleb suuliselt kogetu üle;</p> <p>6) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.</p> <p>Pillimäng:</p> <p>1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates <i>ostinato</i>'des ja/või kaasmängudes;</p> <p>2) musitseerib väikekandlil või plokkflöödil esmaseid mänguvõtteid kasutades;</p> <p>3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.</p> <p>Muusikaline liikumine:</p> <p>1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;</p> <p>2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid;</p> <p>3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;</p> <p>4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.</p> <p>Omalooming:</p> <p>1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p>	<p>Esinemised kooliüritustel, avaliku esinemise nõuete ja kommetega tutvumine ning nende järgmine.</p> <p>Rütmiharjutused keha - ja rütmipillidel.</p> <p>Suurte ja väikeste numbrite kasutamine helivältuse märgistamiseks, number ise märgib mängitavat astet helireas.</p> <p>Plaatpilli mängu puhul saab tähtede ja numbrite asemel kasutada värvilisi kleepsutäppe. Sama värvi, kui on tähistatud plaat, on ka tähis noodis. Löökide arv=täppide arv taktis. Kaks korda vaja lüüa - 2 täppi vastavas kohas noodis (paarisarvulise taktimõõdu korral, kas 1. ja 2. löögil või siis 1. ja 3. löögil).</p> <p>Värviliste täppide abi saab kasutada ka väikekandle õppimisel. Täpid kleebitakse vastavate keelte alla (I astme akordil siis vastavalt 2., 4. ja 6 keele alla, V astme akord 1., 3. ja 6 keele alla ning IV astme akord 2., 3. ja 5. keele alla) ning sama värvi täpp noodirea kohale sinna, kus loos peaks kõlama akord.</p> <p>Muusika väljendusvahendite (tempo - kiire, aeglane; meloodia - astmeliselt kulgev, hüpetega, lühikesed/pikad helivältused; harmoonia - tihe, hõre) tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Eeskuju järgi liikumised - virtuaalsed rütmimängud (<i>body percussion</i>), laste-zumba</p> <p>Marssimine erinevates tempodes, liikumissuundade vahetamine.</p> <p>Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine.</p> <p>Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine.</p> <p>Valsi ja polka tantsimine, kasutades põhisamme.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude mängimine.</p>
--	---

<p>3) improviseerib astmemudelitele tuginedes;</p> <p>4) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>5) kasutab loovliikumist muusika meeolelu väljendamisel;</p> <p>6) väljendab muusika meeolelu kunstitöodes;</p> <p>7) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.</p> <p>Muusika kuulamine:</p> <p>1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;</p> <p>2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeolelu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara ning muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat, sh muusikažanre (marss, valss, polka);</p> <p>4) otsib infot erinevatest etteantud allikatest, eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.</p>	
<p>Õppesisu:</p>	
<p>1. ja 2. klassis omandatud teadmiste kordamine.</p> <p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Lapsed tuppa”, „Uhti, uhti uhkesti”, „Teele, teele, kurekesed”, „Emakesele”. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.</p> <p>Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeolelu, kasutades erinevat dünaamikat (<i>piano, forte, crescendo, diminuendo</i>) ja tempo (kiire, aeglane).</p>	

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat.

Kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi ning õpitakse uusi

rütme, rütmifiguure rütmisilpide TI-RI-TI-RI, TAI-RI abil ning poolpaus,

tervetaktpaus ning teadvustatakse neid laulmisel.

Seostatakse noodipikkuste silpnimetusi noodivältustega (TA = veerandnoot jne).

Noodist laulmine. Loetakse latusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse lihtsamaid laule noodist kasutades kõiki õpitud astmeid. Laulmisel arvestatakse tuttavate ja uute noodimärkidega (sidekaar, pidekaar, süsteem).

Vorm. Teadvustatakse õpitavate laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. Tutvutakse kaanoni laulmise põhimõtetega ja esitatakse neid.

Relatiivsed astmed ja astmemudelid. Mudellaulud. Kinnistatakse tuttavaid astmemudeleid koos käemärkidega. Tutvustatakse uusi astmeid (NA, DI, ülemine JO'). Kinnistatakse eri tessituurides kõiki põhiastmeid. Astmed paigutatakse astmetrepile või -redelile ja JO-võtme abil noodijoonestikule.

Tutvutakse JO- ja RA-astmeridadega.

Põhimõisted:

Mõisted: meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, volt, sidekaar, pidekaar, fermaat, latern, *segno*, süsteem, kaanon, regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, dünaamika, *piano*, *forte*, *crescendo*, *diminuendo*, noodivältused (veerandnoot, veerandpaus, poolnoot, poolpaus jne), pooltoon, tervetoon, põhiheli, JO-astmerida, RA-astmerida, improvisatsioon, žanr, marss, valss, polka.

Kooli väärtuste arendamine:

Väärtustame jätkusuutlikku hoiakut, mida iseloomustavad uuenduslik, julge ja kriitiline mõtlemine ning eneseteostusvajadus. Ettevõtlik laps, õpilane, õpetaja ja koolitöötaja on avatud, tahab ja oskab leida uusi ideid, julgeb eksida ning oskab eksimustest õppida. Loov eluhoiak tähendab avatust uutele kogemustele, muljetele, vastuvõtlikkust ning püüdu oma võimeid kasutada ja arendada. Mitmesuguseid olukordi ja ülesandeid lahendatakse leidlikult erinevate võtete ja vahenditega.

Lõiming

Eesti keel - õpilaste kõne arengu toetamine - hääle tugevuse ja diktsiooni selguse harjutamine; tähestikulaulud - tähtede õppimine laulutekstide abil, muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toetav mõju; silbitamine - laulusõnad on noodikirjas esitatud enamasti silbitatud tekstina; häälikute häälimine - nende laulmise võtted/põhimõtted). Laulutekstide analüüs, uued/vanad sõnad ja nende tähendus, rahvakombed ja

Hindamine:

Esimeses kooliastmes on muusikaõpetuse hindamine suunatud eelkõige lapse arengu toetamisele ja tema muusikalise kogemuse rikastamisele. Hindamine on pigem kirjeldav ja motiveeriv, eesmärgiga innustada lapsi õppima ning arendama oma muusikalisi oskusi.

Hindamisel võetakse arvesse iga lapse individuaalset arengut ja võimeid.

Õpilase teadmisi, oskuseid ja vilumusi hinnatakse suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangutena.

<p>rahvakalendri tähtpäevad. Korrektsed kirjakeele ning kokkulepitud vormistusnõuete järgimine. Õpetaja ise saab toetada õpilaste keele arengut, teades, arvestades ja kasutades eesti keele õpetatavaid lausemalle nii õppematerjali selgitamisel kui ka töökorralduste esitamisel.</p> <p>Matemaatika - numbrilaulud - aitavad muusika rütmi, meloodia ja harmoonia toel paremini meelde jätta arve. Erinevate muusikapalade kuulamine, rütmide kaasa mängimine aitab mõista erinevusi kiire ja aeglase tempo, kõrge ja madala heli vahel. Ruumisuhteid ruumis orienteerumise oskust saab kinnistada laulumängudega ning noodikirja jälgimisega laulu õppimisel - nootide asetus noodijoonestikul (joonel, vahes). Läbi erinevate lastelaulude, liisutuste ja laulumängude saab kinnistada erinevaid õpituid matemaatikaalaseid teadmisi ja oskusi; ajasuhted - kalender, kellaaeg.</p> <p>Loodusõpetus - looduse kujutamine, linnu- ja loomariik muusikas - loodushelide ning linnu- ja loomahäälte matkimine, liikumiste jäljendamine. Säätsev eluviis, taaskasutus - rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest. Aastaajad, kuude nimetused lauludes ja lugudes. Rahvakombed - laulumängud looduslikus keskkonnas. Muusikalise kuulamise harjutamine - loodushelide ja -häälte tuvastamine.</p> <p>Inimeseõpetus - eneseteadlikkus, teiste märkamine ja teistega arvestamine ühistes muusikategevustes - kooslaulmised, pillimängud, tantsud ja liikumised. Kodu ja perega seotud teemad lauludes, sõnavara rikastamine. Aeg ja ajalugu, rahvalikud kombed ja rahvakalendri tähtpäevad ning nendega seotud laulud, laulumängud ja tantsud. Hääle tekitamine ja kuulamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, rahvatantsud, rütmikaharjutused, kehapillisaated. Liikumine muusika saatel ja muusikalise</p>	<p>Kasutatakse mitmeeristavat hindamist ja sõnalist hinnangut. Kokkuvõtvas hinnangus kajastub, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud, tuuakse esile õpilase edusammud ja juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele. Alates esimesest kooliastmest on õpilane kaasatud hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <p>*Lapse enesehindamine:* - *Refleksioon ja arutelu:* Lastele antakse võimalus oma töödele ise hinnangut anda ja mõelda, mida nad on õppinud. Näiteks võib õpetaja paluda lastel pärast muusikatunni lõppu arutada, millised harjutused olid neile kõige huvitavamad või milles nad ennast kindlamalt tundsid. Võidakse kasutada lihtsaid ja mängulisi enesehindamisvahendeid, näiteks "tärniga märkimist", kus lapsed hindavad oma enesetunnet ja õnnestumist ülesannetes.</p>
---	--

liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal. Keha tunnetamine ja koordinatsioon, tempo, erinevad liikumisvormid, liikumine rütmilise kaasmänguga (käteplaksud eri taktiosadel jms). Õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes.

Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine, pillide materjalid. Laulud, mis tutvustavad tööriistu ja töövõtteid (Meistrimehed).

Kunst - kuulatud muusika visualiseerimine, muusikapala karakteri, sisu, meeleolu jne väljendamine kunstitegevustes. Pillide kujutamine kunstitöodes.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - muusikaharrastus kui eneseväljenduse ja vaba aja sisustamise vahend; sotsiaalsete ja sõprussuhete loomise ning edendamise vahend – ühine musitseerimine võimaldab seltskonnas olemist ja koos tegutsemist.

Keskkond ja jätkusuutlik areng - kodu ja ümbritseva keskkonna hoidmine ja hindamine, loodushoid..

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - ühismusitseerimise käigus arendatakse koostöö- ja teistega arvestamise oskust. Loovülesannete ja projektide kaudu toetatakse ettevõtlikkust ja õpilaste initsiatiivi. Ühiste otsuste langetamise kaudu kooli ja kogukonna üritustel esinemise/osalemise ning ühisürituste korraldamise kaudu kujundatakse valmisolekut olla vastutustundlik kodanikuühiskonna liige.

Kultuuriline identiteet - Eesti rahvakultuuri traditsioonide tundmine ja hindamine. Rahvalaulude, -muusika ja laulumängude kasutamine rahvakalendri või riiklike tähtpäevade tähistamisel. Piirkondlike eripärade väärtustamine ja kasutamine. Teiste rahvaste traditsioonidega tutvumine, kultuurilise mitmekesisusega arvestamine, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine.

<p>Teabekeskond ja meediakasutus - infootsingud, erinevate veebikeskkondade kasutamise kaudu nende võimaluste tutvustamine.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon - uudishimuliku ellusuhtumise kujundamine, uuenduste, uute tehniliste võimaluste ja tehnoloogiatega kursis olemine elukestvalt. Digivahendite kasutamine õppes, erinevate digikeskkondade tutvustamine.</p> <p>Tervis ja ohutus - enda võimete teadvustamine, oma oskuste ja huvide kaardistamine. Müra mõju, selle vähendamise võimalustega tutvumine. Pillide mänguvõtete tutvustamine turvaliseks ja otstarbekaks pillikasutuseks. Häälehoid, tervislik häälekasutus.</p> <p>Väärtus ja kõlblus - eneseteadlikkus oma muusikalistest võimetest ja võimalustest, lugupidava ja salliva suhtumise kujundamine teistesse, eripäradesse. Käitumine avalikus ruumis, kontserdil, aktusel jne - tutvumine hea tavaga, oskuste harjutamine ja kinnistamine ühisüritustel, kontserdi vms külastustel.</p>	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on harjunud laulma sirge selja, püstise pea ja avatud suuga julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga kooris (kogu klassiga), ansambelis ja/või üksi; võtab osa ühislaulmisest; 2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele; 3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab peast I kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen) 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga; 6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivas tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI ja RA; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi laulmisel.	